

13. KONFERENCE CEMAT V LUBLANI

Ve dnech 16. až 17. září 2003 se ve slovinské Lublani konala 13. konference ministrů zodpovědných za územní plánování při Radě Evropy (CEMAT). Tyto konference jsou klíčové pro stanovení hlavních směrů a principů územního plánování po sjednocenou Evropu v příslušném časovém období.

12. konference, konaná v Hannoveru v roce 2000 schválila zásadní dokument pod názvem „Řídící principy“ udržitelného územního rozvoje na evropském kontinentu (český překlad vydalo MMR v r. 2000). Na rozdíl od dokumentů Evropské unie (ESDP apod.) jsou tyto principy platné nejen pro celou Evropu, ale i pro asijskou část Ruska. Je možno konstatovat, že dokument „Řídící principy“ sehrál klíčovou úlohu k prosazování zásad udržitelného rozvoje pro evropský kontinent.

13. konference se na základě doporučení závěrů dvanácté konference zabývala implementací „Řídících principů“ a hodnocením jejich dopadu do plánování jednotlivých států.

Na konferenci se sešlo více než 100 účastníků z 36 členských zemí Rady Evropy. Na konferenci se zúčastnili jako pozorovatelé také zástupci dalších organizací, jako např. Kongresu orgánů místní a regionální veřejné správy Evropy (CLRAE), Banky Rady Evropy pro rozvoj (CEB), Evropské komise, OSN a dalších. Cílem konference bylo revidovat opatření pro implementaci „Řídících principů“ a propagovat transnacionální spolupráci prostřednictvím rozvojových projektů.

Hlavním tématem konference byla implementace strategií a vizí udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu.

Toto hlavní téma se dělilo na tři subtémata:

- Evropa ve světě a integrace kontinentu;
- Implementace zásad udržitelného rozvoje;
- Transevropská spolupráce.

Konferenci zahájila paní Maud de Boer-Buquiccho, zástupkyně generálního tajemníka Rady Evropy. Dalšími účastníky zahajovacího jednání byli zástupci Národního shromáždění Slovinska, předsavitel Výboru ministrů Rady Evropy Peter Schieder, předseda Parlamentu rady Evropy, Keith Whitmore, předseda Výboru pro udržitelný rozvoj Kongresu místních a regionálních úřadů veřejné správy při Radě Evropy a další.

Ve svém zahajovacím projevu zdůraznila paní Maud de Boer-Buquiccho, že problémy regionálního plánování a udržitelného rozvoje jsou součástí hlavních cílů Rady Evropy. Těmito cíli jsou podpora demokracie a lidských práv, sociální soudržnost a ohledy na životní prostředí. Odvolávala se na řadu dalších dokumentů Rady Evropy, Evropské unie a OSN, jako jsou Evropská úmluva o krajině, Evropská konference o přeshraniční spolupráci, Agenda 21 a další.

Konference zvolila za svého předsedu pana Janeza Kopače, slovinského ministra životního prostředí, územního plánování a energetiky. Místopředsedy byli zvoleni zástupci Portugalska a Ruska.

Dále na konferenci vystoupil Joseph Licari, místopředseda zástupců ministrů. Zdůraznil význam Evropské konference ministrů zodpovědných za územní plánování (CEMAT), která představuje jediný koordinační rámec pro panevropskou spolupráci v oblasti politik územního rozvoje.

Vyslovil přesvědčení, že politiky územního rozvoje jsou výjimečným nástrojem pro dosažení cílů udržitelného rozvoje. Zdůraznil očekávané naléhavé problémy, jimž bude nutno čelit. Patří mezi ně globalizace, přírodní katastrofy, posilování životaschopnosti venkovských oblastí, podpora kulturní identity a rozvíjení kulturního dědictví.

Poté následovala vystoupení ředitele Ústavu OSN pro školení a výchovu (UNITAR) Marcela Boisarda, Clauda Rougeaua, stálého zástupce Mezinárodní federace pro bydlení a plánování (IFHP) a zástupců Lotyšska, Makedonie a Francie.

Na konferenci byla zástupci Maďarska, Rumunska, Srbska, Černé Hory, Slovenska a Ukrajiny podepsána Iniciativa o udržitelném územním rozvoji povodí Tisy, připravená pod záštitou Rady Evropy.

Dalším programem konference byla jednání ke třem stanoveným subtémátům.

K subtématu 1 „Evropa ve světě a integrace kontinentu“ vystoupili zástupci Chorvatska, Norska, Rumunska, Nizozemí a zástupci Středoevropské iniciativy (CEI).

K subtématu 2 „Implementace zásad udržitelného územního rozvoje“ vystoupili zástupci Srbska, Bosny a Hercegoviny, Irska, Litvy, Švýcarska, Rakouska, Slovenska, Ukrajiny, Velké Británie, Ruska, České republiky (Martin Tunka) a Kypru.

K subtématu 3 „Transevropská spolupráce“ vystoupili zástupci Německa, Arménie, Slovinska, Polska, Rakouska a zástupci Kongresu místních a regionálních úřadů veřejné správy (CLRAE).

Doprovodnou akcí byl seminář na téma „Důsledky rozšíření EU“ za účasti zástupců RE a EU v Mariboru. S tímto seminářem bylo zajištěno videospojení.

Závěrem konference pozval zástupce Portugalska delegáty na 14. zasedání CEMAT, které se bude konat v r. 2006 v Portugalsku.

Na konferenci byly schváleny tyto dokumenty:

1. Lublaňská deklarace

o územní dimenzi udržitelného rozvoje je základním dokumentem lublaňské konference. Je rozvedením, aktualizací a prohloubením „Řídících principů“ schválených v roce 2000. Deklarace konstatuje, že od Summitu země v Riu v r. 1992 byl princip udržitelného rozvoje všeobecně přijat ve světovém měřítku. Nicméně výklad o dosažení cílů tohoto principu se v jednotlivých částech světa značně liší. Potvrzují se tři pilíře udržitelného rozvoje, který je chápán jako vyrovnaný rozvoj sociální, ekologický a ekonomický. Území je neobyčejně složitý celek, zahrnující přírodní i civilizační hodnoty. Nekontrolovaná spekulace s pozemky a nekontrolovaný rozvoj je zdrojem přírodních i civilizačních katastrof, jak se v posledních letech v Evropě několikrát

prokázalo. Naléhavými problémy současnosti podle deklarace jsou:

- disparity v hospodářském a společenském vývoji,
- zostření sociálních nerovností,
- zhoršování životního prostředí,
- intenzifikace dopravních toků,
- zmnožení přírodních a civilizačních katastrof,
- snížení kvality života v mnoha zemědělských oblastech,
- živelný růst měst.

Deklarace formuluje úkoly a závazky CEMAT a dalších orgánů.

2. Usnesení č. 1 o partnerství veřejného a soukromého sektoru v politice územního rozvoje,

které požaduje vytvoření účinného a jasného právního rámce, který poskytuje různým úrovním veřejné správy nové pravomoci, aby mohly rozvíjet nové typy partnerství.

3. Usnesení č. 2 o školení orgánů veřejné správy zodpovědných za udržitelný rozvoj,

které ukládá vypracovat seznam ško-

licích středisek v členských zemích RE a vypracovat celoevropskou síť modelových regionů CEMAT.

4. Usnesení č. 3 týkající se protipovodňové ochrany,

které ukládá vypracování směrnic pro využívání území ohrožených povodněmi.

5. Usnesení č. 4 o působení Výboru vysokých úředníků,

6. Usnesení č. 5 o pořádání 14 konference CEMAT.

Dále byly vzaty na vědomí další práce a iniciativy, jako např. návrh na udržení dědictví venkovského způsobu života a iniciativa, týkající se udržitelného rozvoje povodí Tisy.

-jm-

POZNÁMKA REDAKCE:

O SCHVÁLENÝCH DOKUMENTECH POSKYTNEME PODROBNĚJŠÍ INFORMACE V DALŠÍCH ČÍSLECH NAŠEHO ČASOPISU.